

‘DE JUISTE BAGAGE HELPT, MAAR EEN GOEDE WERKHOUDING IS CRUCIAAL’

DE GROTE STAP VAN PRAKTIJKSCHOOLO NAAR MBO

Brigitte Booi

‘Het blijft maatwerk en puzzelen’

Welke vraag zou jij willen stellen aan een collega? In deze aflevering van de doorgeefrubriek stelt Brigitte Booi, docent Entreecollege bij Albeda College, haar vraag aan Lourens Brinkman, docent bij CVO Accent: ‘Veel leerlingen uit het praktijkonderwijs ontdekken op het mbo dat dit te hoog is gegrepen. Hoe bepaalt het praktijkonderwijs wie er doormoeten naar het mbo?’

TEKST MARIJKE NIJBOER FOTO'S JAN VAN DER MEIJDE

Brigitte rekent haar studenten die van een praktijkschool komen, tot de allerleukste. ‘Ze zijn betrokken, enthousiast en altijd aanwezig. Het probleem is echter dat de examens Nederlands en rekenen op niveau 2F worden afgenomen. Hoewel deze cijfers nog niet officieel meetellen, staat een voldoende op je diploma toch een stuk leuker.’

Lourens herkent dat probleem. Taal en rekenen zijn voor sommigen heel lastig. Maar omdat jongeren op deze leeftijd nog zo in ontwikkeling zijn, geeft hij hen graag het voordeel van de twijfel. Ook bij de indeling voor het vijfde leerjaar.

Bij de meeste praktijkscholen stromen de leerlingen na vier jaar door naar werk, of een Entree-opleiding op een mbo-school. Maar Accent biedt alle leerlingen een vijfde leerjaar aan. Een deel van hen volgt dan de arbeidsstroom, die toeleidt naar werk. De rest krijgt een Entreeprogramma dat onder auspiciën van het Startcollege van Albeda wordt uitgevoerd. Deze leerlingen worden geëxamineerd door het Startcollege en kunnen daarna door naar een mbo 2-opleiding op een mbo-school.

BROODNODIGE VAARDIGHEDEN

Brigitte ziet vaak dat op het mbo instromende jongeren het leren onderschatten. 'Met name bij de beroepsbegeleidende leerweg. Deze jongeren gaan één dag per week naar school en moeten dan alle leerstof verwerken waarvoor degenen in de beroepsopleidende leerweg drie dagen de tijd hebben.'

In het Entree-jaar krijgen de jongeren broodnodige studievaardigheden zoals plannen mee. De docenten wegen zorgvuldig af wie er naar de Entree-opleiding mag. Lourens wijst op een groot schema. Achter de naam van elke leerling staat een lange rij hokjes die al dan niet zijn afgevinkt. 'Het IQ moet boven de 70 zijn, leerlingen moeten 1F halen voor begrijpend lezen, ze moeten succesvol functioneren op hun stage, een reeks toetsen halen en zo zijn er nog meer eisen.' Daarna wordt er over de leerlingen vergaderd: wie had het hele jaar z'n werkhouding op orde? Wie heeft een nieuwsgierige houding?'

TWIJFELGEVALLEN

Ondanks die 'harde' eisen zijn er altijd ook twijfelgevallen. Jongeren veranderen op deze leeftijd nog sterk, zegt Lourens. Het IQ, dat meestal in groep 8 voor het laatst is gemeten, kan zijn veranderd. Ook de werkhouding kan zijn gegroeid. Hij voert met sommigen indringende gesprekken: 'Jij hebt geen tas bij je; geen pen, geen eten. Je zorgt niet voor jezelf, je houdt je niet aan afspraken. Zo kan je toch niet naar het mbo?'

Vaak wordt overlegd met de mbo-school. Bij voorkeur ziet Lourens de twijfelgevallen wél naar de Entree-opleiding gaan. 'Mochten ze toch falen, dan heb ik liever dat dat hier gebeurt, nu ze nog thuis wonen en wij een vangnet kunnen zijn. Alles beter dan dat ze later zeggen: ik heb nooit een kans gekregen.'

ACHTER DE BROEK ZITTEN?

Soms gaapt er een grote kloof tussen de praktische en leervaardigheden van jongeren. Brigitte: 'Ik heb bijvoorbeeld een student horeca die in de keuken functioneert als een chef-kok, maar in de klas moeilijk meekomt.' Jongeren mogen maximaal twee jaar doen over mbo 1. Albeda doet veel om hen mee te trekken: extra uitleg in de klas, en de student wordt vier keer per jaar bezocht op z'n werk. Als jongeren nog vrij onzelfstandig zijn, is de grote vraag hoe je hen activeert. Brigitte: 'Of je ze achter de broek moet zitten of juist niet, verschilt per persoon. Ik heb een begaafde student, die naar mijn idee onder zijn niveau zat op niveau 1. Ik heb even moeten trekken en duwen, maar uiteindelijk heeft hij zich ingeschreven voor niveau 3. Gelukkig, want volgens mij kan hij het.'

Ook Lourens koestert z'n succesverhalen. 'Het gebeurt dat leerlingen hier in één week hun heftruckcertificaat, lasdiploma en VCA-veiligheidsdiploma halen. En dan schamen sommigen zich nog voor het feit dat ze op het praktijkonderwijs zitten. Zo jammer...'

Brigitte: 'Het blijft maatwerk en puzzelen. Maar met persoonlijke aandacht krijgen we de meeste jongeren op de juiste plek.'

'Je zorgt niet voor jezelf en je houdt je niet aan afspraken. Zo kan je toch niet naar het mbo?'

Lourens Brinkman

De brandende vraag

Lourens: 'Welke rol spelen andere praktijkscholen in hun eigen omgeving? Welke relatie hebben hun leerlingen met de buurt?'